

యోగదర్శనా

ః త్రి గురు పూర్ణాఽః
గురుర్భజ్ఞై గురుర్విష్టః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్మాక్షాత్ పరం బ్రహ్మా, తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

ః త్రిఖిర్ పూర్ణాఽః
వేంకటేశః శ్రీనివాసః, లక్ష్మీపతిరనామయః ॥
అమృతాంశో జగద్వంద్యః, గోవిందశ్వాశ్వతః ప్రభుః ॥

ః పతంజలి పూర్ణాఽః
యోగేన చిత్తస్య పదేన వాచాం, మలం శరీరస్య చ వైద్యకేన ॥
యోఽపాకరోత్తం ప్రవరం మునీనాం, పతంజలిం ప్రాంజలిరానతోస్మై ॥

వమో హిరణ్యగర్భాదిభ్యః, యోగ విద్యాసంప్రదాయ కర్తృభ్యః, ।
వంశర్షిభ్యః, వమో మహాద్బ్యః, వమో గురుభ్యః ॥

యైగదర్శనం త్రుతచదనం - లుత్సూతీ కుప్తా విష్ణోధి జర్మ నాలచే పూరంఘం

ః త్రిశ్ఛష్ట పూర్ణాఽః
వసుదేవసుతం దేవం, కంసచాణూరమర్మనమ్ ।
దేవకీపరమానందం, కృష్ణం వందే జగద్గురుమ్ ॥

ః త్రి గీతి పూర్ణాఽః
సర్వోపనిషదోగావః, దోగ్ం గోపాలవందనః ।
పార్థో వత్సమృధీర్భక్తా, దుగ్ధం గీతామృతం మహాత్ ॥

॥ అథ, శ్రీమద్భుగవట్టితాసు, ఉపనిషత్సు, బ్రహ్మవిద్యాయాయం, యోగశాస్త్రి,
శ్రీకృష్ణార్జున సంశాదే, ఆత్మ సంయువు యోగే పంచాంగాల్యే శ్లోకాః ॥

“శ్రీభగ్వవిసువేష”

అనాశ్రితః కర్మఫలం కార్యం కర్మ కరోతి యః ।

స సన్మానీ చ యోగీ చ న నిరగ్నిర్మ చాక్రియః ॥

॥ 6-01 ॥

యం సన్మానమితి ప్రాపులః యోగం తం విధి పాండవ ।

న హ్యసన్మయస్తసంకల్పః యోగీ భవతి కశ్చన ॥

॥ 6-02 ॥

అరురుక్షోర్మనేర్యోగం కర్మ కారణముచ్యతే ।

యోగారూఢస్య తప్యైవ శమః కారణముచ్యతే ॥

॥ 6-03 ॥

యదా హి నేంద్రియార్థేషు న కర్మస్యముషజ్జతే ।

సర్వసంకల్పసన్మానీ యోగారూఢస్తదోచ్యతే ॥

॥ 6-04 ॥

ఉద్ధరేదాత్మనాత్మానం నాత్మానమవసాదయేత్ ।

అత్మైవ హ్యత్మనో బంధుః ఆత్మైవ రిపురాత్మనః ॥

॥ 6-05 ॥

బంధురాత్మాత్మనస్తస్య యేనాత్మైవాత్మనా జితః ।

అనాత్మనస్త శత్రుత్వే వర్తేతాత్మైవ శత్రువత్ ॥

॥ 6-06 ॥

జితాత్మనః ప్రశాంతస్య పరమాత్మా సమాహితః ।

శితోష్మసుఖదుఃఖేషు తథా మానావమానయోః ॥

॥ 6-07 ॥

జ్ఞానవిజ్ఞానతృప్తాత్మా కూటస్థో విజితేంద్రియః ।

యుక్త ఇత్యచ్యతే యోగీ సమలోష్టాశ్చకాంచనః ॥

॥ 6-08 ॥

సుహృన్మిత్రార్యదాసీనమధ్యస్థద్వేష్యబంధుషు ।

సాధుష్యపి చ పాపేషు సమబుద్ధిర్విష్యతే ॥

॥ 6-09 ॥

యోగీ యుంజీత సతతమ్ ఆత్మానం రహసి స్థితః ।

ఏకాకీ యతచిత్తాత్మా నిరాశీరపరిగ్రహః ॥

॥ 6-10 ॥

శుచో దేశే ప్రతిష్టాప్య స్థిరమాసనమాతృనః ।
నాత్యాచ్ఛితం నాతినీచం చైలాజినకుశోత్తరం ॥

॥ 6-11 ॥

తత్త్వికాగ్రం మనః కృత్యా యతచిత్తేంద్రియక్రియః ।
ఉపవిశ్యాసనే యుంజ్యాత్ యోగమాతృవిశుద్ధయే ॥
సమం కాయశిరోగ్రీవం ధారయన్నచలం స్థిరః ।
సంప్రేష్య నాసికాగ్రం స్వం దిశశ్చానవలోకయన్ ॥

॥ 6-12 ॥
॥ 6-13 ॥

ప్రశాంతాత్మా విగతభీః బ్రహ్మాచారిప్రతే స్థితః ।
మనస్సంయమ్య మచ్చిత్తః యుక్త ఆసీత మత్పరః ॥

॥ 6-14 ॥

యుంజన్వేవం సదాత్మానం యోగీ నియతమానసః ।
శాంతిం నిర్వాణపరమాం మత్సంస్థామధిగచ్ఛతి ॥

॥ 6-15 ॥

నాత్యశుతస్త యోగోఽప్తి న చైకంతమనశుతః ।
న చాతిస్వప్నశీలస్య జాగ్రతో నైవ చార్జున ॥

॥ 6-16 ॥

యుక్తాహారవిహారస్య యుక్తచేష్టస్య కర్మము ।
యుక్తస్వప్నావబోధస్య యోగో భవతి దుఃఖహా ॥
యదా వినియతం చిత్తమ్ ఆత్మన్యేవావతిష్ఠతే ।
నిస్ముహస్సర్వకామేభ్యః యుక్త ఇత్యచ్యతే తదా ॥

॥ 6-17 ॥
॥ 6-18 ॥

యథా దీపో నివాతస్థః నేంగతే సోపమా స్ఫుతా ।
యోగినో యతచిత్తస్య యుంజతో యోగమాతృనః ॥

॥ 6-19 ॥

యత్రోపరమతే చిత్తం నిరుద్ధం యోగసేవయా ।
యత్ర చైవాత్మనాత్మానం పశ్యన్నాత్మని తుష్యతి ॥
సుఖమాత్యంతికం యత్తత్ బుద్ధిగ్రాహ్యమతీంద్రియం ।
వేత్తి యత్ర న చైవాయం స్థితశ్చలతి తత్త్వతః ॥

॥ 6-20 ॥
॥ 6-21 ॥

యం లబ్ధా చాపరం లాభం మన్యతే నాధికం తతః ।
యస్మిన్ స్థితో న దుఃఖేన గురుణాపి విచాల్యతే ॥

॥ 6-22 ॥

తం విద్యాద్యఃఖసంయోగవియోగం యోగసంజ్ఞితం ।
స నిశ్చయేన యోక్తవ్యః యోగో_నిర్విణ్ణాచేతసా ॥

॥ 6-23 ॥

సంకల్పప్రభవాన్ కామాన్ త్యక్తా సర్వానశేషతః ।
మనసైంద్రియగ్రామం వినియమ్ సమంతతః ॥

॥ 6-24 ॥

శ్వేశ్వరైరుపరమేద్ బుద్ధా ధృతిగృహీతయా ।
అత్మసంస్థం మనః కృత్యా న కించిదపి చింతయేత్ ॥

॥ 6-25 ॥

॥ ఇతి, శ్రీమద్భగవత్పీతాను, ఉత్సవత్తు, బ్రహ్మవిద్యాయాయం, యోగశాస్త్రి,
శ్రీకృష్ణరూప ప్రంపాదే, ఆత్మ సంయతు యోగే పుట్టాంధ్యాయే శ్లోకాః ॥

యత్ యోగేశ్వరః కృష్ణః యత్ పార్థో ధనుర్ధరః ।
తత్ శ్రీర్వజయో భూతి : ధ్రువానీతిర్మతిర్మమ ॥

॥ అధ్ షష్ఠు పుట్టి ॥

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్పర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమో2స్తు తే ॥

॥ అధ్ భగవత్పుర్వామ్ ॥

కాయేన వాచా మనసేష్టిమైర్యా బుధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్యుభావాత్ ,
కరోమి యద్యత్ సకలం పరస్ప్రమై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అధ్ లోకష్టేము పుట్టి ॥

సర్వే భవస్తు సుఖినః సర్వే సమ్త నిరామయః ।
సర్వే భద్రాణి పశ్యస్తు మా కశ్చిత్ దుఃఖభాగ్యవేత్ ॥

॥ అధ్ మంగళమ్ ॥

శ్రీయః కాన్తాయ కల్యాణనిధయే నిధయే2ర్థినామ్ ,
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

ఏ ఏ ఏ